

AZ „ISZLÁM ÁLLAM” GYEREKKATONÁI

Az „Iszlám Állam” az elmúlt évek/hónapok során növekvő számban sorozott be 18 év alatti fiatalokat békésen vagy erőszakos eszközök alkalmazásával. Tettét nemcsak a veszteségek gyors pótlása vagy a felnőtt önkéntesek számának látványos csökkenése motiválta. A nemzetközi előírások tudatos és nyílt semmibe vételében egyfajta sajátos taktikai és pszichológiai elképzeléseknek egyaránt meghatározó szerepe volt. Közülük különösen kiemelt fontossággal bír számukra az új dzsihádistá generáció kinevelésre irányuló szándék, amivel egyszerre akarják védelmezni és legitimizálni „államukat”. Utóbbi főleg a terrorszervezet felszámolását követően fog súlyos problémaforrássá válni, amikor mielőbb választ kell adni arra a sürgető kérdésre, hogy hogyan lehet az erőszakban szocializálódott és fundamentalista ideológia hatása alá került egykori gyerekkatonákat mielőbb sikeresen visszaintegrálni a társadalomba.

1. A gyerekkatonák alkalmazása

Napjainkban számos példa mutatja, hogy miként használnak ki szélsőséges fegyveres szervezetek és csoportok gyermekeket extremista célkitűzéseik valóra váltására. A teljesség igénye nélkül említésre méltó ebben a tekintetben a tálibok által működtetett iskolák, ahol serdülőkorban lévő fiúkat képeznek ki öngyilkos merénylet elkövetésére, vagy a jemeni síita húthik és a libanoni Hezbollah, amelyek fenntartás nélkül fognak soraikba fiatalokat erejük és létszámuk növelésére. Ez eddigi tendenciák alapján ugyanakkor megköckéztatható az a kijelentés, hogy ezen a téren, azaz a gyermekek mozgósításában, az „Iszlám Állam” kivételesen hatékonyan bizonyult. A legkézenfoghatóbb, ugyanakkor legmegdöbbentőbb bizonyítékok erre vonatkozólag azok a fényképek, amelyeket az ISIL propagandagépezete tett közzé a Twitteren vagy a Telegramon a terrorszervezet nevében mártírrá vált fiatalokról.¹

Az ISIL – a kormányerőkhöz, felfegyverzett kurd csoportokhoz és a többi, ellenzéki/szélsőséges csoporthoz hasonlóan – kezdetől fogva szándékosan megszegte a 18 év alatti gyermekek fegyveres és kiegészítő szolgálatokra való toborzásának tilalmát, amikor szisztematikusan kiképezte és fegyverrel látta őket. A nemzetközi humanitárius és emberjogi törvény semmibe vétele mellett háborús bűnt is elkövetett azzal, hogy rendszeresen sorozott be 15 év alatti gyermekeket, akiket azután nemegyszer civilek ellen végrehajtott öngyilkos merényletek elkövetésére,² felderítőnek, esetleg élő pajzsként

¹ Bloom, Mia – Horgan, John – Winter, Charlie: Depictions of Children and Youth in the Islamic State’s Martyrdom Propaganda, 2015–2016. In: Combating Terrorism Center, February 18, 2016. <https://www.ctc.usma.edu/posts/depictions-of-children-and-youth-in-the-islamic-states-martyrdom-propaganda-2015-2016> (Letöltés ideje: 2017.06.19.)

² 2016. augusztus 21-én például Kirkukban a rendőrség elfogott egy 15 éves fiút és hatástalanította a futballmeze alatt lévő robbanómellényt, mielőtt az egy síita mecsetbe lépve aktiválni tudta volna a ráerősített pokolgépet. Vö. US State Department: IRAQ 2016 HUMAN RIGHTS REPORT 25. o. Forrás: <https://www.state.gov/documents/organization/265710.pdf> (Letöltés ideje: 2017.06.19.)

használt fel, vagy katonai hadműveletek során harci egységek oldalán vetette be őket.³ Utóbbi vonatkozásában statisztikailag kimutatható volt, hogy amint egyre nagyobb nyomás nehezedett a terroristákra, azok mind gyakrabban alkalmaztak fiatalokat felnőttek mellett vagy éppen azok helyett éles harci küldetések végrehajtására.⁴ A gyerekeknek ez a megkülönböztetés nélküli felhasználása pedig nem kizárólag a terrorszervezet térvessztése miatt kiváltott kétségbeesett reakció eredménye, a növekvő veszteségek minél rövidebb idő alatt történő pótlására irányuló erőfeszítés, vagy azoknak az akciótípusoknak az előtérbe kerülése, amelyek kivitelezésében a fiatalok életkorukból adódóan hatékonyabb eredményt tudnak elérni a felnőtteknél.

A fegyveres küzdelem mellett nagyobb súllyal esik latba ebben a tekintetben a pszichológiai hadviselés, azaz az egység és elkötelezettség/eltökélttség demonstrálása, valamint a rettegekeltetés az ellenség soraiban. A terroristák tudatosan visszaélnak a sérülékeny csoportba tartozó fiatalok iránt érzett természetes óvó ösztönnel vagy legalábbis a közömbös viszonyulással. Példaként érdemes utalni ezzel kapcsolatban, hogy mivel kevésbé tekintik őket potenciális veszélyforrásnak, így ellenséges területen sokkal könnyebben tudnak mozogni a felnőttek között a lelepleződés csekélyebb veszélyével, valamint képesek hatványozottan több áldozatot követelő öngyilkos támadást végrehajtani. A mindennapos létbizonytalanság tudatának elplántálása mellett messze nagyobb pszichológiai megterhelést jelent a beazonosított merénylők vagy harcosok semlegesítése, mivel még önvédelem esetén is könnyen okozhat mentális törést a túlélőben egy gyermek lelövése, ráadásul tette miatt könnyen válhat további verbális vagy fizikai támadások célpontjává a civil lakosság részéről.

A gyerekkatonákat ugyanakkor életkorukból adódóan jóval többször alkalmazták olyan segédfeladatokra, mint a főzés, ellenőrzőpontok őrzése, katonai ellátmány vagy felszerelés szállítása, járőrözés, propaganda célra készített videofelvételek forgatása, vagy hírszerzés.⁵ Utóbbi feladat cseppet sem volt veszélytelen. Az informátorok gyakran kerültek a kormányerők fogságába, ahol megkínózták, majd kémkedés vádjával kivégezték őket. Ennél már csak az bizonyult megrendítőbbnek, amikor a terroristák hóhéreként kezdték el alkalmazni gyerekkatonáikat. Az első megerősített esetre 2015. januárjában került sor, amikor két gyermekkel lövették agyon két egykori dzsihádistá harcost, akik a vád szerint a terrorszervezetbe történő beépülésüket követően az orosz titkosszolgálatnak kémkedtek. Alig fél évvel később, Palmüra elfoglalását követően 25 fiatalos fejlődéssel végzett ugyanennyi kormánykatonával a városi amfiteátrumában, egy másik felvételen pedig egy terepruhába öltözött tizenéves egy fogoly katonatisztet fejezett le.⁶ A terrorszervezet 2016.

³ UN Security Council: Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Iraq. November 09, 2015. Forrás: <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=565fe2094&skip=0&coi=IRQ&querysi=children&searchin=title&sort=date> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

⁴ Moszul 2016. október 17-én megkezdődött ostroma során például alig két hét leforgása alatt az ISIL legkevesebb 300 gyerekkatonája esett el az iraki kormányerőkkel vívott utcai harcokban, vagy veszítette életét a nyugati légierők légitámadásai során. (Knox, Patrick: CHILD CANNON FODDER. Hundreds of ISIS child soldiers butchered as cornered terror group face annihilation in Mosul. In: The Sun, November 02, 2016. <https://www.thesun.co.uk/news/2099403/hundreds-of-isis-child-soldiers-butchered-as-cornered-terror-group-face-annihilation-in-mosul/> (Letöltés ideje: 2017. június 24.)

⁵ UN Security Council: Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Iraq. November 09, 2015. <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=565fe2094&skip=0&coi=IRQ&querysi=children&searchin=title&sort=date> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

⁶ Hall, John: ISIS film a CHILD carrying out a beheading for the first time: 'Cub of the Caliphate' is the first seen executing a prisoner by decapitation as the terror group increasingly use boys to kill. In: Daily Mail, July 17, 2015.

május közepén tett közzé egy újabb, francia nyelvű videót, amelyen egy tíz év körüli testvérpár államfők képén gyakorolja a célba lövést, majd két, megkötözött fogollyal végeznek. 2016 novemberében pedig négy (egy orosz, egy üzbég és két iraki), 10–14 év közötti kiskorút örökítettek meg, ahogyan civileket gyilkolnak meg.⁷ Egy másik nyilvánosságra hozott felvételen négy, ránézésre 8 és 15 év közötti gyerekek kellett a Call of Duty videojáték mintájára egy elhagyott raktárépületben szobáról szobára felkutatnia az elrejtett magatehetetlen foglyokat, majd hidegvérrel lelőni őket.⁸

A meghátrálással kapcsolatban érdemes azt is megjegyezni, hogy olyan főbűnek számít, amire még a fiatalok életkora sem jelent megbocsátást. Ezt bizonyította annak a 18 fiatakorúnak az esete, akik észrevétlenül elhagyták állásaikat az anbári frontvonalon, és visszatértek Moszúlba. Ott hamar felismerték őket és egy ISIL bíróság halálbüntetést szabott ki rájuk dezertálásért. 2015. augusztus 14-én mindnyájukon végrehajtották az ítéletet.⁹

2. A fiatalok besorozása

Mindezek után meglepőnek tűnhet, hogy az elégedetlen és frusztrált szunnita fiatalok közül sokan önként csatlakoztak az ISIL-hez. Ezen lépésüket nemcsak az ISIL szofisztikált kampánya, a terrorszervezet 2014-ben kivívott látványos győzelmei, vagy a kilátásba helyezett anyagi ellenszolgáltatások motiválták. Ugyanolyan meghatározó szempont volt számukra a terroristák brutális kivégzési módszerei, illetve a vallási és etnikai tisztogatások. Amíg ugyanis a nyugati világ közvéleményét megdöbbenítették és taszították ezek a tettek, pont ez a kíméletlenség tette vonzóvá sok helyi gyermek számára a csatlakozás gondolatát, akiket lenyűgözött az iszlám ellenfelei ellen alkalmazott sokkoló és megfélemlítő taktika. Ők is a felfegyverzett, eltökélt, mások által rettegett dzsihádisták közé akartak tartozni. Sokan kérték emiatt felvételüket a terrorszervezetbe azok közül a kamaszok közül, akik az iskolabezárások miatt addig céltalanul lézengtek az utcákon.¹⁰

Az ENSZ Afganisztáni Támogató Missziója (UNAMI) és az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosi Hivatala ugyanakkor számos jelentést kapott arról, hogy az ISIL erőszakot is alkalmaz gyermekkatona besorozásához. 2015. május 14-én például az ISIL toborzásért felelős ifjúsági szárnya, a Fitjan al-‘Iszlám, számos moszúli középiskolát keresett fel, ahol közölték a diákokkal, hogy hűséget kell esküdniük a terrorszervezetnek. A tanulók nem mondhattak nemet a követelésre, illetve nem beszélhették meg azt még a családjukkal sem. Kilenc nappal később az ISIL bejelentette a ninivei kormányzóságban, hogy a közép- és felsőfokú oktatási intézmények fiú diákjainak vizsgálják letételét követően csatlakozniuk kell a terroristákhoz. Addig is az al-Ĥiszba megkezdte a moszúli középiskolások neveinek

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-3164999/ISIS-film-CHILD-carrying-beheading-time-Cub-Caliphate-seen-executing-prisoner-decapitation-terror-group-increasingly-use-boys-kill.html> (Letöltés ideje: 2017.06. 24.)

⁷ Ibrahim, Raymond: The Return of Islam's Child-Soldiers. Kidnapped, enslaved, beat, and indoctrinated in Islam. In: Frontpage Mag, January 13, 2017. <http://www.frontpagemag.com/fpm/265446/return-islams-child-soldiers-raymond-ibrahim> (Letöltés ideje: 2017.06.18.)

⁸ Collins, Dany: FORCE OF EVIL. ISIS child soldiers hunt down and kill terrified prisoners in sick new Call of Duty-style video – as it's revealed terror group is now BANKRUPT. In: The Sun, March 28, 2017. <https://www.thesun.co.uk/news/3195697/isis-child-soldier-execution/> (Letöltés ideje: 2017.06.24.)

⁹ UN Assistance Mission for Iraq (UNAMI): Report on the Protection of Civilians in the Armed Conflict in Iraq: 1 May – 31 October 2015. January 11, 2016. <http://www.refworld.org/country,,,IRQ,,56a09a304,0.html> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

¹⁰ Joby Warrick: Fekete Lobogók. Az Iszlám Állam felemelkedése. Twister Média Kft. Budapest, 2016. 376. o.

összeírását, majd a tanév végén több helyen összegyűjtötték a diákokat, és megkezdték fizika állóképességük felmérését. Sok család emiatt inkább úgy döntött, hogy nem engedi iskolába gyermekét, nehogy elrabolják, vagy beléneveljék a terroristák sajátos extrém ideológiájukat. Gyakran azonban ez is kevésnek bizonyult és az ISIL nemeleges a helyi törzsek támogatásával kényszerítették a visszatartott fiatal fiúkat csatlakozásra.¹¹ Arra is számtalan példa akadt, hogy 13–17 év közötti fiúkat bármiféle előzetes bejelentés nélkül egyszerűen elraboltak arra való hivatkozással, hogy minden férfinak kötelessége kivennie részét a dzsihádban.¹² Különösen igaz volt ez a családjuktól elszakított keresztény, kurd, türkmén és jazídi kisebbséghez tartozó fiatalok esetében. Foglyaik sérülékenységét kihasználva a terroristák agymosásnak vetették alá őket, majd az esetek többségében az öngyilkos merénylő szerepét osztották rájuk. Náluk is nagyobb veszélyben voltak az árvák, akik elveszítették rokonaikat a harcok során. Családi háttér és védelem hiányában például csak Moszúlból százával hurcolta el az árvaházakból és vitte őket ismeretlen helyre az ISIL azt követően, hogy 2014 júniusában fennhatósága alá vonta a várost.

Az ISIL által alkalmazott gyakorlat ugyanakkor nem számít egyedülállónak, ellenségei is rendszeresen soroznak be 18 év alatti fiatalokat. Így noha az iraki kormány, illetve a különböző síita vezetők nyilatkozataikban egyértelműen elítélték és tiltották a fiatal generáció alkalmazását harci körülmények közepette, arra a bizonyítékok alapján több alkalommal sor került. A 15–17 év közötti korcsoport felvétele és kiképzése különösen igaz volt a harcok sújtotta területeken működő szunnita törzsi milíciákra és a kisebbségek olyan paramilitáris csoportjaira, mint Jazídi Ellenállási Erők vagy a Jazídi Nők Védelmi Egységei. A beszámolók alapján a PKK iraki ága a kurd és jazídi fiatalok körében végzett intenzív toborzótevékenysége mellett kész volt retorziókat alkalmazni a már besorozottak esetében, ha azok kísérletet tettek alakulatok önkényes elhagyására.¹³ Mindennaposnak számított a fegyveres fiatalok látványa Szíriában is, ahol a különböző frakciók, a kurdok, sőt eleinte még a kormányerők, illetve az oldalukon harcoló fegyveres csoportok is előszeretettel fogadtak soraikba gyerekkatonákat.¹⁴

3. A „Kalifátus Kölykeinek” felkészítése

A terrorszervezet bizonyítottan hatalmas összegeket és energiát áldozott arra, hogy fiatal követőiből olyan fanatikus híveket neveljen ki, akik habozás nélkül – akár önön életük

¹¹ UN Assistance Mission for Iraq (UNAMI): Report on the Protection of Civilians in the Armed Conflict in Iraq: 1 May – 31 October 2015. January 11, 2016. <http://www.refworld.org/country,,,IRQ,,56a09a304,0.html> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

¹² 2014 májusában a terrorszervezet 153 tinédzsert ejtett túszul Manbidzsnél, amikor azok egy vizsgáról tartottak hazafelé. Szeptemberig egy sarfát oktató táborban tartották őket fogva, majd lehetőséget kaptak a szabad távozásra. Az intenzív agymosásnak köszönhetően azonban időközben többen az ISIL hívévé váltak, ezért a hazatérés helyett inkább ottmaradtak és önszántukból felesküdték a terrorszervezetre. Kilenc hónappal később, 2015 júniusában, egy újabb hasonló eset következett be, amikor Farhan Muhammad, az Anbari Tartományi Tanács tagja arról számolt be riportereknek, hogy az Iszlám Állam 400 gyereket rabolt el katonai kiképzés céljából. (HRW - Human Rights Watch: World Report 2016 - Iraq, 27 January 2016. https://www.ecoi.net/local_link/318408/443588_en.html – Letöltve: (Letöltés ideje: 2017.06.20.); Weiss, Michael – Hassan, Hassan: Az Iszlám Állam. A terror hadserege belülről. HVG Könyvek, Budapest, 2015. 206–207. o.)

¹³ US State Department: IRAQ 2016 HUMAN RIGHTS REPORT. 24–25. o. <https://www.state.gov/documents/organization/265710.pdf> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

¹⁴ Human Rights Watch: Syria: Kurdish Forces Violating Child Soldier Ban. Despite Promises, Children Still Fight. July 15, 2015. <https://www.hrw.org/news/2015/07/10/syria-kurdish-forces-violating-child-soldier-ban-0> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

árán is – teljesítik a kiadott parancsot. Ennek érdekében a besorozott fiatalokat a számukra létrehozott, lakóhelyüktől messze, elhagyatott vidéken elterülő kiképzőtáborok egyikébe (például Moszulba, Moszul déli részébe, Tel-‘Afarba, Aleppóba vagy Raqqába) vitték, ahol a gyerekek a felnőttekhez hasonló kiképzésen estek át. Először is kimerítő vallási oktatást kaptak, amelynek során folyamatosan a kivételesség érzését sulykolták beléjük. Intenzív agymosással a terroristák meggyűlöltették velük ellenfeleiket, valamint sokszor saját családtagjaik ellen uszították őket, akiket azután nemegyszer fel is jelentettek a tudatmódosult fiatalok. Ezt követően kimerítő fizikai tréning alá vették őket, melynek során folyamatos verés mellett elsajátították a fegyverek és a különféle robbanószerkezetek kezelését, illetve a különféle katonai alakzatokat és harci taktikákat, valamint babákon gyakorolva megtanulták hogyan kell áldozatukat lefejezni. Ezzel párhuzamosan mindenkit megbíznak azzal, hogy folyamatosan figyeljék meg titokban környezetüket, és azonnal jelentsék a legcsekélyebb szabálytalanságot is. Legvégül a pszichológiai ráhatás részeként életkortól függően vagy videókat kellett nézniük mások lemeszárulásáról, vagy köztereken végrehajtott kivégzéseken kellett jelen lenniük nézőként, esetleg résztvevőként. Emellett a mecsetekben zajló imákat kellett felügyelniük, illetve be kellett kapcsolódniuk a vallási rendőrség munkájába. Ha mindhárom lépcsőt sikeresen teljesítették, akkor elért eredményeik alapján kijelölték számukra leendő feladatukat, ami egyaránt lehetett egy öngyilkos küldetés végrehajtása, vagy fegyveres szolgálat a fronton egy tapasztalt veterán oldalán.¹⁵

Az eddigi tapasztalatok és beszámolók alapján már önmagában a kiképzés romboló hatással van a fiatalok morális fejlődésére, ami tovább deformálódik az azt követően megélt traumatikus élményekkel. Sokuk emellett folyamatos rettegésben él attól tartva, hogy az engedetlenség legcsekélyebb jelére azonnali és brutális büntetést kell elszenvedniük. Ez az állandó félelem pedig azzal párosulva, hogy folyamatosan erőszakkal szembesülnek – vagy mint alkalmazók, vagy mint elszenvedők – könnyen eredményezheti, hogy idővel teljesen érzéketlenné válnak embertársaik iránt.

4. Távlatok

Az ISIL legyőzését követően joggal és sürgetően merül fel a kérdés, hogy miként lehet az általa harcoként alkalmazott fiatalokat visszaintegrálni a társadalomba. A feladat a jelenlegi polgárháborús állapotok figyelembe vételével rendkívüli kihívásnak tűnik. Irakban például önmagában az a tény megterheli a szociális rendszert, hogy az ország gyermeklakosságának majdnem 10%-a – több mint másfél millió fő – kényszerült lakóhelyének elhagyására az erőszak miatt 2014 óta, gyakran többször is költözve, hogy biztonságos helyet találjanak. Emellett az UNICEF becslései szerint országszerte 4,7 millió gyermeknek, az iraki fiatal generáció mintegy harmadának, van szüksége segítségre.¹⁶ Különösen igaz ez a megállapítás az ISIL irányítása alatt álló területeken élőkre, ahol számos közszolgáltatás, ide értve az iskolákat is, nem működik megfelelően. Kérdéses mindezek láttán, hogy milyen eszközökkel és távlatokon belül lehet azokat a fiatalokat visszaintegrálni a békés polgári életbe, akik egyáltalán nem részesültek oktatásban, vagy a terrorszervezet sajátos fundamentalista elképzeléseit nevelték beléjük. Ebben a tekintetben

¹⁵ Reuter, Christoph: Az Iszlám Állam. A fekete hatalom és a terror stratégiái. Művelt Nép Kiadó, Budapest, 2016. 457-460. o.

¹⁶ CPWG, Iraq Child Protection Sub-Cluster: Secondary Data Review (National), 13 December 2016. https://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/2016_12_13_iraq_cpwc_sdr_narrative.pdf (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

az az erőszakban szocializálódott korosztály különösen kiemelt figyelmet igényelne, amely nemcsak természetesnek, hanem kimondottan kívánatosnak tartja vélt vagy valós ellenfelei fizikai megsemmisítését, akár önön életének feláldozása árán is. A családi háttért nélkülöző és a Stockholm-szindrómán átesett gyerekek helyzete tűnik a legkétségbeejtőbbnek. Esetükben ugyanis az érzelmi és ideológiai kötődés mellett a csoportkohézió pótolja a rokoni kapcsolatok hiányát. Feltételezhető emiatt, hogy az „Iszlám Állam” bukását követően követni fogják túlélő bajtársaikat a sivatagba, vagy velük együtt elvegyülnek a békés polgári lakosság között egy újabb lehetőségre várva, amikor ismét kísérletet tehetnek extrém ideológiai meggyőződésük realizálására. Nem zárható ki az az opció sem ebben a vonatkozásban, hogy a fiatalok addigi támogatóik elvesztésével kétségbeesett tettekre ragadtatják magukat. Ez, az ISIL által meghirdetett globális dzsihád gondolatával párosulva könnyen eredményezhet további merényletkísérleteket nemcsak a polgárháborús régió határain belül, hanem akár azon kívül is.¹⁷ Utóbbi tekintetében kiemelt biztonságpolitikai kockázatot jelentenek a terrorszervezet külföldi önkénteseinek rokonai és leszármazottai, akik aktuális tartózkodási helyükről vélhetően visszatérnek származási országukba a fegyveres harcok lezárultát követően.¹⁸ Mindezeknek köszönhetően a terrorszervezetre mért döntő vereség után különösen fontosnak tartjuk, hogy a „Szívek és Elmék Hadjárataiban” kiemelt figyelmet és új esélyt kapjanak ezek a fiatalok, hogy felnőttként az iraki társadalom hasznos és produktív tagjaivá válhassanak, valamint hogy rendezett–kiegyensúlyozott háttérrel tudjanak teremteni önmaguk és családtagjaik számára. Az ehhez szükséges feltételek kialakításához véleményünk szerint elengedhetetlenné teszi a nyugati világ széles körű segítségnyújtását a fegyveres konfliktus lezárultát követően is, ami megnyilvánulhat a központi hatalom erősítésében, az iskola- és szociálisrendszer támogatásában, vagy akár megbízásokkal munkalehetőségek teremtésében. A potenciális segélyprogramok fókuszába pedig elsősorban azokat a fiatalokat kell helyezni, akik addig a rombolásban szocializálódtak azért, hogy azok az addig normaként követett antiszociális viselkedésüket feladva mielőbb érdekeltté váljanak származási országuk önkéntes újraépítésében és működésében.

¹⁷ A megállapítást igazolja több más mellett a 2016. augusztus 20-án, a törökországi Gaziantep városában végrehajtott merénylet, amelynek során egy 12–14 év közötti gyermek egy kurd esküvőn robbantotta fel magát. A támadás legkevesebb 51 halálos áldozatot követelt, amelynek többsége fiatalok voltak. Alig pár héttel ezt követően a terrorszervezet közzétett egy felvételt, amelyen 10 év körüli gyerekek arról ábrándoznak, hogy felnőve mártírrá váljanak Allah kedvéért a hitetlen Nyugat ellen vívott harcban. (Logan, Ross: Brainwashed ISIS child soldiers reveal horrifying desire for 'martyrdom' and to terrorise Europe when they grow up. In: The Mirror, September 17, 2016. <http://www.mirror.co.uk/news/world-news/brainwashed-isis-child-soldiers-want-8858773> (Letöltés ideje: 2017.06.20.); Zaimov, Stoyan: ISIS Used Child as Suicide Bomber to Kill 51, Mostly Children, at Turkish Wedding. In: The Cristian Post, August 22, 2016. <http://www.christianpost.com/news/isis-inspired-child-kills-51-people-mostly-children-turkish-wedding-terror-attack-168353/#IKO4RVYzYJdm9h1.99> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)

¹⁸ A holland hírszerző szolgálat 2017 áprilisában már arra figyelmeztetett, hogy az ISIL által kiképzett gyerekkatonákat Európába történő visszatérésük esetén szélsőségesek merénylet végrehajtására használhatják fel. A fenyegetés mértékét jól érzékelteti annak a 12 éves fiúnak az esete, akit 2016 végén vettek őrizetbe a német hatóságok egy támadáskísérlet során. (Dutch intelligence fears return of ISIS child soldiers. In: Ara News, April 08, 2017. <http://aranews.net/2017/04/dutch-intelligence-fears-return-isis-child-soldiers/> (Letöltés ideje: 2017.06.20.)